

MAIN PUNISHMENTS APPLICABLE TO THE PHYSICAL PERSON

Viorica-Mihaela FRÎNTU

Lecturer PhD.

Faculty of Education Sciences and Public Management
“Constantin Brancusi” University of Targu-Jiu

ABSTRACT: *The main punishments applicable to the physical person are: a) life imprisonment; b) prison; c) fine (art. 53 of the new criminal code).*

Life imprisonment is the most severe punishment in the current Criminal Law. It consists of deprivation of liberty for an indefinite duration.

The punishment of life imprisonment is provided by the law for the most severe crimes, alone (for crimes of genocide committed in wartime - art. 438 paragraph 2 of the new criminal code) or alternating with the punishment of prison from 15 to 25 years (for example, for crimes against the national security: art. 396 of the New Criminal Code - treason giving aid to the enemy, art. 398 of the New Criminal Code - high treason, art. 401 of the New Criminal Code - the attack endangering the national security, art. 402 of the New Criminal Code - the attack against a collectivity, art. 408 of the New Criminal Code - crimes against persons enjoying international protection; for the crime of aggravated murder - art. 189 of the New Criminal Code etc.).

Whether it is provided as sole punishment or alternating with the punishment of prison from 15 to 25 years, life imprisonment is not applied in the following situations[1]: a) if on the date of the judgment of conviction the defendant reached the age of 65 years. Upon reaching this age limit, if there is no final decision of conviction, for the committed crime there is provided only the punishment of life imprisonment from 15 to 25 years and the court chooses the first of the two punishments, it is obliged to apply the punishment of prison for a fixed duration of 30 years. b) if on the date of committing the crime the defendant was minor, and the law provides for the committed act the punishment of life imprisonment, this punishment may not be applied, but a educative measure deprivative of liberty. c) if the court retains in the favor of the defendant mitigating circumstances, it may not apply the punishment of life imprisonment, but it is obliged to apply the punishment of prison between 10 and 20 years. d) if for the consumed crime the law provides the punishment of life imprisonment, the court would orient towards it, but the act remained in the imperfect form of the attempt, the punishment of prison from 10 to 20 years shall be mandatorily applied.

The punishment of prison is the most used main punishment and consist of deprivation of liberty for a definite period, being provided by the law for most crimes both as sole main punishment or as alternative main punishment along with the punishment of fine, in some cases, or along with the punishment of life imprisonment, in other cases [2].

The fine is the main pecuniary punishment consisting of the amount the convicted is constrained to pay into the account of the state [3].

In our Criminal Law, the fine is provided only as main penaltt, alone or alternatively with the punishment of prison. The fine regulation as main punishment in the new criminal code retained several novelty elements[4] in relation to the Criminal Code of 1968.

A first novelty element consists of calculating the fine by day-fine system , which, by means of determining the amount, provides a better individualization of the punishment actually applied both in terms of proportionality, expressed in the number of days-fine, and efficienc, establishing the value of a day-fine taking into account the patrimonial situation of the convict.

Another novelty element consists of the possibility either to increase the special limits of the punishment of fine, or to apply the fine cumulated with the punishment of prison, when by the committed crime the defendant aimed to obtain a patrimonial profit.

Another novelty element appears in the regulation of replacing the punishment of fine with the punishment of prison or of executing the punishment of fine by providing a community service work.

KEY WORDS: life imprisonment, convict, fine, day-fine system.

1. Introducere

În doctrina penală română, pedeapsa a fost definită ca fiind o sancțiune de drept penal care constă într-o măsură de constrângere și reeducare prevăzută de lege pentru săvârșirea unei anumite infracțiuni și care se aplică de instanța de judecată infractorului, în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni [5].

Pedeapsa are drept scop împiedicarea săvârșirii de noi infracțiuni de către condamnat (prevenția specială) și un rol preventiv anteinfracțional ca urmare a prevederii pedepsei de către norma penală, prin cunoașterea și prin aderarea membrilor societății la dispoziția normei respective (prevenția generală) [6].

În ceea ce privește categoriile pedepselor aplicabile persoanei fizice prevăzute în noul Cod penal [7], legiuitorul procedează la sistematizarea acestora folosind drept criteriu ordinea în care acestea, odată aplicate, urmează să se execute. De aceea, această reglementare a categoriilor de pedeapsă începe cu pedepsele principale, continuă cu pedepsele accesorii și se încheie cu pedepsele complementare [8].

Categoriile pedepselor aplicabile persoanei fizice sunt reglementate prin dispozițiile art. 53, art. 54 și art. 55 din noul Cod penal.

Potrivit art. 53 din noul Cod penal, pedepsele principale sunt: a) detențiunea pe viață; b) închisoarea; c) amenda.

Art. 53 din noul Cod penal menține aceleași pedepse principale ca cele prevăzute în art. 53 pct. 1 din Codul penal anterior [9].

Spre deosebire de art. 53 pct. 1 lit. b) și c) din Codul penal anterior, art. 53 lit. b) și c) din noul Cod penal nu prevede în cadrul acestor texte legale și limitele generale ale amenzii și închisorii, limitele generale fiind prevăzute în art. 60 din noul Cod penal pentru pedeapsa închisorii și în art. 61 alin. 2 din noul Cod penal pentru pedeapsa amenzii [10].

În conformitate cu art. 54 din noul Cod penal, pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate.

Conform art. 55 din noul Cod penal, pedepsele complementare sunt: a) interzicerea exercitării unor drepturi; b) degradarea militară; c) publicarea hotărârii de condamnare.

Articolul 55 din noul Cod penal menține pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi și pedeapsa degradării militare și introduce o nouă pedeapsă complementară, constând în publicarea hotărârii de condamnare [11].

Referitor la pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi, art. 55 lit. a) din noul Cod penal, spre deosebire de art. 53 pct. 2 lit. a) din Codul penal anterior, nu prevede limitele pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi, aceste limite fiind stabilite în art. 66 alin. 1 din noul Cod penal [12].

2. Pedeapsa detențiunii pe viață

2.1. Noțiuni și caracterizare

Detențiunea pe viață este pedeapsa cea mai severă din legislația penală actuală. Ea constă, potrivit art. 56 din noul Cod penal, în privarea de libertate pe durată nedeterminată.

Ca privare de libertate pe durată nedeterminată, pedeapsa detențiunii pe viață este caracteristică îndeosebi sistemelor care nu cunosc pedeapsa cu moartea [13].

Prin Decretul - Lege nr. 6 din 7 ianuarie 1990 [14] a fost abolită pedeapsa cu moartea în legislația noastră și înlocuită cu pedeapsa detențiunii pe viață. S-a pus astfel capăt unei perioade de peste o jumătate de secol în care pedeapsa cu moartea, necunoscută în timp de pace, în dreptul penal român modern, a fost introdusă, menținută și aplicată, de cele mai multe ori în interese străine justiției, de regimurile dictatoriale care s-au succedat la noi între anii 1938 și 1989 [15].

În preambulul Decretului - Lege nr. 6 din 1990 se motivează abolirea pedepsei cu moartea prin interesul de a sublinia caracterul profund umanist al regimului politic instaurat în România în urma revoluției din decembrie 1989. Acest act era necesar și în vederea integrării țării noastre în structurile Europei occidentale. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată de Consiliul Europei la 4 noiembrie 1950, ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994 [16] prevede, în Protocolul nr. 6 privind abolirea pedepsei cu moartea, adoptat la Strasbourg la 28 aprilie 1983, obligația statelor semnatare de a abolii pedeapsa cu moartea în sistemele lor de drept penal. Se poate afirma deci că interzicerea pedepsei cu moartea în dreptul nostru este și consecința unei obligații internaționale. De altfel, între timp a intrat în vigoare, la 8 decembrie 1991, Constituția României [17], care prevede, în art. 22 alin. 3, că pedeapsa cu moartea este interzisă, în deplin acord cu dispoziția din art. 1 din Protocolul nr. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, care prevede că „Pedeapsa cu moartea este abolită. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsă și nici executat” [18].

Pedeapsa detențiunii pe viață este prevăzută pentru infracțiunile cele mai grave, care sunt nominalizate de textele din Partea specială a noului Cod penal și anume [19]: dintre cele incluse în Titlul X - Infracțiuni contra securității naționale (art. 396 noul Cod penal - trădarea prin ajutarea inamicului; art. 398 noul Cod penal - înalta trădare; art. 401 noul Cod penal - atentatul care pune în pericol securitatea națională; art. 402 noul Cod penal - atentatul contra unei colectivități; art. 408 noul Cod penal - infracțiuni contra persoanelor care se bucură de protecție internațională), în Titlul XI - Infracțiuni contra capacității de luptă a forțelor armate (art. 421 noul Cod penal - capitularea; art. 422 noul Cod penal - părăsirea câmpului de luptă), în Titlul XII - Infracțiuni de genocid, contra umanității și de război (art. 438 alin. 1 și alin. 2 noul Cod penal - genocidul; art. 439 noul Cod penal - infracțiuni contra umanității; art. 440 alin. 1 și 2 noul Cod penal - infracțiuni de război contra persoanelor), în Titlul I - Infracțiuni contra persoanei (art. 189 noul Cod penal - infracțiunea de omor calificat).

În cazul infracțiunilor menționate, pedeapsa detențiunii pe viață este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii de la 15 la 25 de ani, cu excepția infracțiunii de genocid săvârșită în timp

de război prevăzută în art. 438 alin. 2, caz în care pedeapsa detențiunii pe viață este prevăzută ca pedeapsă unică [20].

În cazurile în care pedeapsa cu detențiunea pe viață este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii, instanța de judecată în procesul de individualizare judiciară a pedepsei, poate să stabilească, în funcție de criteriile prevăzute de art. 74 din noul Cod penal [21], fie pedeapsa închisorii, fie pedeapsa detențiunii pe viață [22].

Pedeapsa detențiunii pe viață este prevăzută și pentru unele infracțiuni din legi speciale (de exemplu, Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului) [23].

Noul Cod penal a prevăzut și două cazuri în care, față de gravitatea faptelor comise, se impune înlocuirea pedepsei închisorii cu pedeapsa detențiunii pe viață; astfel, potrivit art. 39 alin. 2 din noul Cod penal, atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață; tot astfel, în cazul recidivei postcondamnatorii, art. 43 alin. 3 din noul Cod penal prevede că, dacă prin însumarea pedepselor (...) s-ar depăși cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață [24].

Spre deosebire de pedeapsa cu moartea, detențiunea pe viață are avantajul că poate fi retrasă în caz de eroare judiciară descoperită după punerea în executare a hotărârii de condamnare [25].

Detențiunea pe viață este o pedeapsă absolut determinată și sub acest aspect nu poate fi adaptabilă [26].

2.2. Regimul detențiunii pe viață

Potrivit art. 56 din noul Cod penal, detențiunea pe viață se execută potrivit legii privind executarea pedepselor (Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal).

2.3. Neaplicarea detențiunii pe viață

Indiferent că este prevăzută ca pedeapsă unică sau alternativ cu pedeapsa închisorii de la 15 la 25 de ani, detențiunea pe viață nu se aplică în următoarele situații [27]:

a) *Dacă la data pronunțării hotărârii de condamnare inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani.* La împlinirea acestei limite de vârstă, dacă nu există o hotărâre definitivă de condamnare, iar pentru infracțiunea comisă este prevăzută doar pedeapsa detențiunii pe viață sau această pedeapsă alternativ cu închisoarea de la 15 la 25 de ani și instanța alege prima dintre cele două pedepse, este obligată să aplice pedeapsa închisorii pe o durată fixă de 30 de ani.

b) *Dacă la data săvârșirii infracțiunii inculpatul era minor,* iar legea prevede pentru fapta comisă pedeapsa detențiunii pe viață, nu poate fi aplicată această pedeapsă, ci o măsură educativă privativă de libertate.

Noul Cod penal prevede în art. 114 alin. 1 că față de minorul care, la data săvârșirii infracțiunii, avea vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani se ia o măsură educativă neprivativă de

libertate. În alin. 2 al aceluiași articol se prevede că, față de minorul prevăzut în alin. 1 se poate lua o măsură educativă privativă de libertate în următoarele cazuri: a) dacă a mai săvârșit o infracțiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracțiunii pentru care este judecat; b) atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață [28].

c) *Dacă instanța de judecată reține în favoarea inculpatului circumstanțe atenuante, nu poate să aplice pedeapsa detențiunii pe viață, ci este obligată să aplice pedeapsa închisorii cuprinsă între 10 și 20 de ani (art. 76 alin. 2 noul Cod penal).*

d) *Dacă pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța de judecată s-ar orienta spre aceasta, însă fapta a rămas în forma imperfectă a tentativei, se aplică în mod obligatoriu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani (art. 33 alin. 2 noul Cod penal).*

2.4. Înlocuirea detențiunii pe viață

Potrivit art. 58 din noul Cod penal, în cazul în care cel condamnat la pedeapsa detențiunii pe viață a împlinit vârsta de 65 de ani în timpul executării pedepsei, pedeapsa detențiunii pe viață poate fi înlocuită cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani și pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă, dacă a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și a făcut progrese constante și evidente în vederea reintegrării sociale.

Așadar, înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață pentru condamnatul care a împlinit vârsta de 65 de ani în timpul executării acestei pedepse nu are loc în mod automat, prin însăși hotărârea instanței care a constatat acest fapt, ci poate fi dispusă numai după verificarea îndeplinirii condițiilor impuse condamnaților în acest scop. Instanța va trebui deci să verifice, pe baza informațiilor primite din partea conducerii penitenciarului în care condamnatul a executat pedeapsa detențiunii pe viață, respectiv din partea comisiei pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate din acel penitenciar, dacă într-adevăr, pe toată durata executării pedepsei detențiunii pe viață, condamnatul a avut o bună conduită, dacă și-a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare – respectiv a dovedit că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească – și dacă a făcut cu adevărat progrese constante și evidente în vederea reintegrării sociale. Potrivit legii, fără îndeplinirea acestor condiții, înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață nu este posibilă, iar prin verificarea lor, instanța îndeplinește o adevărată operațiune de individualizare. Sub acest aspect, înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață apare, potrivit prevederilor noului Cod penal, ca un mijloc de individualizare judiciară a pedepsei, deoarece hotărârea instanței cu privire la îndeplinirea sau neîndeplinirea condițiilor impuse de lege condamnatului este hotărâtoare pentru luarea acestei măsuri, iar instanța este suverană în această apreciere [29].

Neaplicarea dispozițiilor art. 58 din noul Cod penal în sensul neînlocuirii pedepsei detențiunii pe viață nu exclude aplicarea dispozițiilor art. 99 din același Cod cu privire la liberarea condiționată [30].

2.5. Calculul pedepsei în cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață

Potrivit art. 59 din noul Cod penal, în cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii, perioada de detențiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.

Se observă că textul de lege se referă atât la „înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață”, care face obiectul reglementării art. 58 din noul Cod penal, cât și la comutarea unei astfel de pedepse. Acest din urmă aspect poate apărea ca urmare a intervenirii unui act de grațiere în timpul executării pedepsei detențiunii pe viață, când această pedeapsă este comutată în pedeapsa închisorii. Deoarece situația comutării este aceeași cu situația înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață, legiuitorul a reglementat într-un singur articol (art. 59 noul Cod penal) ambele situații [31].

În astfel de cazuri, potrivit dispozițiilor art. 59 din noul Cod penal, partea din pedeapsa detențiunii pe viață executată deja de condamnat până la data înlocuirii acesteia cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani se scade din aceasta, urmând ca cel condamnat să execute diferența rămasă [32].

De exemplu, un condamnat la pedeapsa detențiunii pe viață care, după ce a executat 10 ani din pedeapsă, urmează să beneficieze de înlocuirea pedepsei detențiunii pe viață cu închisoare pe timp de 30 de ani, ar urma să mai execute 20 de ani de închisoare (30-10) până la stingerea executării pedepsei și punerea în libertate [33].

În doctrină s-a subliniat faptul că detențiunea pe viață executată de condamnat până la înlocuire, respectiv până la comutarea ei în pedeapsa închisorii, constituie, împreună cu aceasta din urmă, pedeapsa unică aplicată infractorului pentru infracțiunea săvârșită și, de aceea, este firesc ca ceea ce condamnatul a executat în cadrul pedepsei detențiunii pe viață să fie considerat ca parte executată din pedeapsa care s-a substituit pedepsei detențiunii pe viață [34].

3. Închisoarea

3.1. Noțiune și caracterizare

Pedeapsa închisorii constă în privarea de libertate a condamnatului prin scoaterea din mediul normal de viață și plasarea lui într-un mediu închis în care este supus unui regim de viață și de muncă impus [35].

Specificul pedepsei închisorii constă în izolarea condamnatului de societate, de familie, scoaterea acestuia din mediul său de viață, pe o perioadă determinată, prin hotărârea de condamnare și supunerea acestuia unui regim de viață ordonat, sever, pentru a determina o schimbare în conștiința și atitudinea sa față de valorile sociale [36].

Pedeapsa închisorii, datorită calităților sale de a fi adaptabilă, revocabilă precum și pentru că îmbină constrângerea cu reeducarea, este prevăzută ca sancțiune pentru aproape toate infracțiunile [37].

Pedeapsa închisorii este prevăzută în legislația penală de cele mai multe ori singură și într-o anumită măsură ca pedeapsă alternativă cu amenda ori cu pedeapsa detențiunii pe viață [38].

Art. 60 din noul Cod penal prevede că închisoarea constă în privarea de libertate pe durată determinată, cuprinsă între 15 zile și 30 de ani.

Limitele pedepsei închisorii prevăzute de art. 60 din noul Cod penal, de 15 zile și de 30 de ani, reprezintă minimul general și respectiv maximul general al acesteia.

În Partea specială a noului Cod penal pedeapsa închisorii este prevăzută în limite speciale: limita minimă specială este de o lună, limită ce poate fi redusă până la minimul general de 15 zile, în cazul reținerii unor cauze de atenuare a pedepsei, iar limita maximă specială este de 25 de ani, care poate fi majorată în cazul reținerii unor cauze de agravare a pedepsei, limită care nu poate depăși maximul general al pedepsei închisorii de 30 de ani [39].

3.2. Regimul închisorii

Potrivit art. 60 din noul Cod penal, închisoarea se execută potrivit legii privind executarea pedepselor (Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal).

4. Amenda

4.1. Noțiune și caracterizare

Amenda este pedeapsa principală pecuniară ce constă în suma de bani pe care condamnatul este constrâns să o plătească în contul statului [40].

Amenda penală spre deosebire de celelalte tipuri de amenzi (administrative, disciplinare, civile, fiscale, procedurale etc.), fiind o sancțiune penală are un caracter specific coercitiv, în sensul că ea nu poate fi aplicată decât în baza stabilirii răspunderii penale, în sarcina celor vinovați de săvârșirea unei infracțiuni și se trece în cazierul făptuitorului, constituind un antecedent penal de care se poate ține seama în cazul unei noi condamnări, ca element de evaluare a conduitei generale a făptuitorului [41].

Datorită caracteristicilor sale de a fi adaptabilă, remisibilă, amenda este frecvent prevăzută pentru sancționarea faptelor care prezintă un pericol social redus [42].

Amenda își realizează funcția coercitivă prin aptitudinea sa de a reduce drastic patrimoniul condamnatului, îngreunându-i condițiile de existență, deci este o pedeapsă penală ce lovește direct în patrimoniul celui condamnat, urmărind reeducarea acestuia prin restricțiile materiale ce decurg din aceasta [43].

În dreptul nostru penal, amenda este prevăzută numai ca pedeapsă principală, singură sau alternativ cu pedeapsa închisorii.

4.2. Stabilirea amenzii

Potrivit art. 61 alin. 2 din noul Cod penal, cuantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amendă. Acest sistem este introdus pentru prima dată în legislația noastră.

Dacă legea prevede pentru infracțiunea săvârșită numai pedeapsa amenzii sau în cazul în care amenda este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii, iar instanța optează pentru aplicarea pedepsei amenzii, se va stabili mai întâi numărul zilelor-amendă la care va fi obligat inculpatul, având în vedere criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 74 noul Cod penal; ulterior, instanța va stabili cuantumul unei zile-amendă, ținând seama de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa, astfel încât să nu îl pună pe condamnat în situația de a nu-și putea îndeplini îndatoririle privitoare la întreținerea, creșterea, învățătura și pregătirea profesională a persoanelor față de care are aceste obligații legale; amenda pe care în final trebuie să o achite inculpatul este dată de produsul numărului zilelor-amendă cu cuantumul unei zile-amendă [44].

Noul Cod penal prevede limitele generale ale numărului zilelor-amendă între 30 de zile și 400 de zile iar cele ale valorii unei zile-amendă între 10 lei și 500 lei (art. 61 alin. 2 teza a II-a noul Cod penal).

Legiuitorul român a adoptat, cu privire la limitele speciale ale amenzii pentru diferitele infracțiuni, o tehnică specială, constând în prevederea, în Partea generală a noului Cod penal, a unor dispoziții privitoare la limitele maxime și minime ale zilelor-amendă, urmând ca în Partea specială a codului sau în legile speciale amenda să fie prevăzută doar prin denumirea ei, limitele fiind cele stabilite în Partea generală a codului [45].

Potrivit art. 61 alin. 4 din noul Cod penal, limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între:

- a) 60 și 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită numai pedeapsa amenzii;
- b) 120 și 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult doi ani;
- c) 180 și 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani.

În alin. 5 al aceluiași articol se prevede că, dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanța optează pentru aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime.

Fracțiunile stabilite de lege pentru cauzele de atenuare sau agravare a pedepsei se aplică limitelor speciale ale zilelor-amendă prevăzute în alin. 4 și alin. 5 ale art. 61 (art. 61 alin. 6 noul Cod penal).

4.3. Amenda care însoțește pedeapsa închisorii

Aplicarea amenzii pe lângă pedeapsa închisorii era prevăzută în Codul penal de la 1936 și a fost în vigoare până în anul 1954, când textul art. 52, care prevedea că amenda corecțională se aplică singură sau pe lângă altă pedeapsă, a fost modificat, eliminându-se posibilitatea aplicării amenzii pe lângă altă pedeapsă. Această posibilitate nu a fost prevăzută nici în Codul penal din 1968. S-a considerat că aplicarea amenzii cumulativ cu pedeapsa închisorii constituie o pedeapsă excesivă și nejustificată sub raportul politicii penale. Noul Cod penal reintroduce, prin dispozițiile din art. 62, după modelul altor coduri penale între care și Codul penal francez din 1994, posibilitatea aplicării pedepsei amenzii pe lângă pedeapsa închisorii, însă numai în cazul infracțiunilor prin săvârșirea cărora s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial. S-a considerat necesar să se pună la dispoziția instanței un mijloc adecvat de reacție antiinfracțională și de combatere mai eficientă a așa-numitei criminalități achizitive, a infracțiunilor comise în scop de înavuțire [46].

Astfel, potrivit art. 62 alin. 1 din noul Cod penal, dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica și pedeapsa amenzii.

Pe baza datelor existente la dosarul cauzei, instanța procedeză la determinarea concretă a pedepsei închisorii, în limitele prevăzute de lege, pe baza criteriilor generale de individualizare a pedepsei. Totodată, pe baza aceluiași criterii și ținând seama și de folosul patrimonial obținut sau urmărit de făptuitor prin săvârșirea faptei, instanța trebuie să decidă și cu privire la necesitatea

aplicării, pe lângă pedeapsa închisorii, și a pedepsei amenzii. Dacă ajunge la concluzia că, pe lângă pedeapsa închisorii astfel stabilite, este necesară și pedeapsa amenzii, instanța urmează să procedeze la determinarea concretă a acesteia [47].

Potrivit art. 62 alin. 2 din noul Cod penal, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în art. 61 alin. 4 lit. b) și lit. c) se determină în raport de durata pedepsei închisorii stabilite de instanță și nu pot fi reduse sau majorate ca efect al cauzelor de atenuare ori agravare a pedepsei.

Așadar, în cazul în care instanța decide aplicarea pedepsei amenzii alături de pedeapsa închisorii pentru sancționarea unei infracțiuni prin care s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă vor fi:

a) 120 și 240 zile-amendă, când pedeapsa închisorii stabilită de instanță este de cel mult 2 ani;

b) 180 și 300 zile-amendă, când pedeapsa închisorii stabilită de instanță este mai mare de 2 ani [48].

Cuantumul unei zile-amendă este cuprins între 10 lei și 500 lei, iar la stabilirea acestuia se va ține seama de valoarea produsului patrimonial obținut sau urmărit [49].

Individualizarea pedepsei amenzii conține trei etape. În prima etapă se va stabili numărul zilelor-amendă la care va fi obligat inculpatul, având în vedere criteriile generale de individualizare a pedepsei, între limitele speciale prevăzute în art. 61 alin. 4 lit. b) și c) din noul Cod penal, dar raportat la durata pedepsei închisorii stabilite de instanță, iar în a doua etapă se calculează cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă în raport cu valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit. În a treia etapă se calculează suma totală, prin înmulțirea numărului de zile obținut în prima etapă cu suma obținută în a doua etapă [50].

4.4. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii

Dispozițiile art. 63 din noul Cod penal reglementează posibilitatea înlocuirii pedepsei amenzii, în caz de neexecutare cu rea-credință a acesteia, cu pedeapsa închisorii [51]. Potrivit dispozițiilor art. 63, înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii se face în două moduri diferite, după cum pedeapsa amenzii a fost aplicată singură sau pe lângă pedeapsa închisorii [52].

Astfel, art. 63 prevede în alin. 1 înlocuirea amenzii ca pedeapsă unică. Potrivit textului legal, dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.

Așadar, pentru a se dispune înlocuirea pedepsei amenzii cu cea a închisorii, este necesar ca persoana condamnată care posedă mijloace financiare suficiente pentru achitarea amenzii să nu efectueze plata cu rea-credință [53].

Pentru stabilirea motivelor ce au dus la neexecutarea pedepsei amenzii, instanța va solicita date privind situația materială a condamnatului de la autoritatea administrației publice locale de la domiciliul acestuia și, dacă apreciază necesar, angajatorului sau organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și altor autorități sau instituții publice care dețin informații cu privire la situația patrimonială a condamnatului [54].

În situația reținerii relei-credințe, pentru combaterea acestei atitudini a condamnatului de sfidare față de hotărârea de condamnare la pedeapsa amenzii, legea prevede înlocuirea obligatorie a amenzii cu închisoarea [55].

Potrivit dispoziției din alin. 3 al art. 63, unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare.

Noul Cod penal înlătură posibilitatea instanței de a individualiza pedeapsa închisorii cu care este înlocuită amenda, prevăzând în mod explicit că numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile de închisoare (unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare); pedeapsa închisorii astfel stabilită se va executa numai în regim de detenție, neputându-se dispune amânarea aplicării pedepsei ori suspendarea sub supraveghere [56].

Cel de-al doilea mod de înlocuire a amenzii cu pedeapsa închisorii se raportează la cazul în care pedeapsa amenzii a fost aplicată pe lângă pedeapsa închisorii în condițiile prevăzute în art. 62 din noul Cod penal. Potrivit dispozițiilor din alin. 2 al art. 63, în caz de neexecutare cu rea-credință a amenzii aplicate pe lângă pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, adică, așa cum se prevede în dispoziția din alin. 3 al aceluiași articol, cu un număr egal de zile de închisoare, având în vedere că unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare. Aceste zile de închisoare se adaugă la pedeapsa închisorii, formând împreună cu aceasta o singură pedeapsă [57].

4.5. Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității

Spre deosebire de situația examinată anterior, când persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, pot fi și cazuri când cel condamnat nu are posibilitatea de a plăti amenda stabilită în sarcina sa, din motive neimputabile și ivite după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, fiind astfel de bună-credință [58].

Astfel, art. 64 alin. 1 din noul Cod penal prevede că, în cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, cu consimțământul acesteia, instanța înlocuiește obligația de plată a amenzii neexecutate cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Unei zile-amendă îi corespunde o zi de muncă în folosul comunității.

Dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, instanța este obligată să ia această măsură, atât în cazul în care amenda a fost aplicată singură, cât și atunci când s-a aplicat pe lângă pedeapsa închisorii, cu precizarea că, în acest din urmă caz, obligația de muncă în folosul comunității se execută după executarea pedepsei închisorii. În toate cazurile, executarea obligației de muncă în folosul comunității este coordonată de serviciul de probațiune [59].

Executarea muncii în folosul comunității încetează prin plata amenzii corespunzătoare zilelor-amendă rămase neexecutate.

Conform art. 64 alin. 5 din noul Cod penal, instanța înlocuiește zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunității cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, dacă:

a) persoana condamnată nu execută obligația de muncă în folosul comunității în condițiile stabilite de instanță;

b) persoana condamnată săvârșește o nouă infracțiune descoperită înainte de executarea integrală a obligației de muncă în folosul comunității. Zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunității la data condamnării definitive pentru noua infracțiune, înlocuite cu închisoarea, se adaugă la pedeapsa pentru noua infracțiune.

Dacă persoana condamnată, aflată în situația prevăzută în alin. 1 al art. 64, nu își dă consimțământul la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității, amenda

neexecutată se înlocuiește cu pedeapsa închisorii conform art. 63, așa cum stipulează art. 64 alin. 6 din noul Cod penal.

Referințe

- [1]. Costel Niculeanu, *Tratat de drept penal. Partea generală*, vol. II, *Sancțiunile penale în noul Cod penal*, SITECH Publishing House, Craiova, 2013, p. 29-30.
- [2]. Sebastian Rădulețu, Comentariu (Titlul III- Pedepsele, Capitolul I- Categoriile pedepselor) în Tudorel Toader, Maria-Ioana Michinici, Ruxandra Răducanu, Anda Crișu-Ciocintă, Sebastian Rădulețu, Mihai Dunea, *Noul Cod penal. Comentarii pe articole*, Hamangiu Publishing House, Bucharest, 2014, p. 134.
- [3]. Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, *Drept penal român. Partea generală*, Universul Juridic Publishing House, Bucharest, 2014, p. 232.
- [4]. See Viorel Pașca, *Drept penal. Partea generală*, Universul Juridic Publishing House, Bucharest, 2011, p. 405; Alexandru Boroi, *Drept penal. Partea generală*, C.H. Beck Publishing House, Bucharest, 2010, p. 382-383.
- [5]. Costică Bulai, Bogdan N. Bulai, *Manual de drept penal. Partea generală*, Editura Universul Juridic, București, 2007, p. 291; Ion Oancea, *Tratat de drept penal. Partea generală*, Editura ALL, București, 1994, p. 202. Prin dispoziția înscrisă în art. 52 alin. (1) teza I din Codul penal din 1968, legiuitorul a definit pedeapsa ca o măsură de constrângere și un mijloc de reeducare a condamnatului. În teza a doua a art. 52 alin. (1) Cod penal, se prevedea că scopul pedepsei este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Dispozițiile art. 52 din Codul penal anterior privind pedeapsa și scopul ei nu au corespondent în noul Cod penal. Potrivit art. 3 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (M. Of. nr. 514 din 14 august 2013): „(1) Scopul executării pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate este prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. (2) Prin executarea pedepselor și a măsurilor educative privative de libertate se urmărește formarea unei atitudini corecte față de ordinea de drept, față de regulile de conviețuire socială și față de muncă, în vederea reintegrării în societate a deținuților sau a persoanelor internate”. Tot astfel, art. 3 alin. (1) din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (M. Of. nr. 513 din 14 august 2013) prevede că prin reglementarea executării pedepselor neprivative de libertate (amenda) se urmărește asigurarea echilibrului între protecția societății prin menținerea ordinii de drept, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, și menținerea în comunitate a persoanei care a comis una sau mai multe fapte prevăzute de legea penală (A se vedea Mihail Udrioiu, *Drept penal. Partea generală*, Editura C.H. Beck, București, 2014, p. 177).
- [6]. Valentin Mirișan, *Drept penal. Partea generală, Prezentare comparativă a dispozițiilor Codului penal în vigoare și ale noului Cod penal*, Ediția a III-a, Editura Universul juridic, București, 2011, p. 186.
- [7]. Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009) cu modificările și completările aduse prin: Legea nr. 27/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 180 din 20 martie 2012); Legea nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012); Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012); Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale (M. Of. nr. 515 din 14 august 2013); Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014 (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014); Decizia Curții Constituționale nr. 508/2014 (M. Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014); Legea nr. 159/2014 pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014); Decizia Curții Constituționale nr. 732/2014 (M. Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015); Decizia Curții Constituționale nr. 11/2015 (M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015); Decizia Curții Constituționale nr. 603/2015 (M. Of. nr. 845 din 13 noiembrie 2015).
- [8]. Mirela Gorunescu, Ionuț Andrei Barbu, Mihaela Rotaru, *Drept penal. Partea generală*, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 257.
- [9]. Codul penal din 1968, în art. 53 pct. 1, prevedea următoarele pedepse principale aplicabile persoanei fizice: a) detențiunea pe viață; b) închisoarea de la 15 zile la 30 de ani; c) amenda de la 100 la 50.000 lei.
- [10]. Adina Vlășceanu, Alina Barbu, *Noul Cod penal comentat prin raportare la Codul penal anterior*, Editura Hamangiu, București, 2014, p. 90. În reglementarea amenzii, ca pedeapsă principală, în noul Cod penal se rețin mai

multe elemente de noutate în raport cu Codul penal de la 1968. Un prim element de noutate constă în calcularea amenzii prin sistemul zilelor-amendă, care, prin mecanismul de determinare a cuantumului, asigură o mai bună individualizare a pedepsei concret aplicate atât sub aspectul proporționalității, exprimat în numărul zilelor-amendă, cât și al eficienței, prin determinarea valorii unei zile-amendă ținând seama de situația patrimonială a condamnatului. Un alt element de noutate constă în posibilitatea fie de a majora limitele speciale ale pedepsei amenzii, fie de a aplica amenda cumulativ cu pedeapsa închisorii, atunci când prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial. Alt element de noutate apare în reglementarea înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii ori a executării pedepsei amenzii prin prestarea unei munci în folosul comunității (A se vedea Viorel Pașca, *op. cit.*, p. 405; Alexandru Boroii, *op. cit.*, p. 382-383).

[11]. Adina Vlășceanu, Alina Barbu, *op. cit.*, p. 91. Codul penal din 1968, în art. 53 pct. 2, prevedea următoarele pedepse complementare aplicabile persoanei fizice: a) interzicerea unor drepturi de la 1 la 10 ani; b) degradarea militară.

[12]. Adina Vlășceanu, Alina Barbu, *op. cit.*, p. 91.

[13]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.), Alexandru Boroii, Bogdan-Nicolae Bulai, Costică Bulai, Ștefan Daneș, Constantin Duvac, Mioara-Ketty Guiu, Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, Ioan Molnar, Ion Ristea, Constantin Sima, Vasile Teodorescu, Ioana Vasii, Adina Vlășceanu, *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, Vol. II (art. 53-187), Editura Universul Juridic, București, 2011, p. 27.

[14]. Decretul - Lege nr. 6 din 7 ianuarie 1990 pentru abolirea pedepsei cu moartea, pentru modificarea și abrogarea unor prevederi din Codul penal și alte acte normative a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 4 din 8 ianuarie 1990.

[15]. Costică Bulai, Bogdan N. Bulai, *op. cit.*, p. 303-304.

[16]. Legea nr. 30 din 18 mai 1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocoalelor adiționale la această convenție a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 135 din 31 mai 1994.

[17]. Modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial nr. 758 din 29 octombrie 2003; republicată, cu reactualizarea denumirilor și dându-se textelor o nouă numerotare, în Monitorul Oficial nr. 767 din 31 octombrie 2003. Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003 a fost aprobată prin referendumul național din 18-19 octombrie 2003 și a intrat în vigoare la data de 29 octombrie 2003, data publicării în Monitorul Oficial nr. 758 din 29 octombrie 2003 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 22 octombrie 2003 pentru confirmarea rezultatului referendumului național din 18-19 octombrie 2003 privind Legea de revizuire a Constituției României. Constituția României, în forma inițială, a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 233 din 21 noiembrie 1991 și a intrat în vigoare în urma aprobării ei prin referendumul național din 8 decembrie 1991.

[18]. Costică Bulai, Bogdan N. Bulai, *op. cit.*, p. 304.

[19]. A se vedea Gheorghe Ivan, Mari-Claudia Ivan, *Drept penal. Partea generală conform noului Cod penal*, Editura C.H. Beck, București, 2013, p. 184; Ioan Chiș, *Comentariu (Pedepsele principale) în Ilie Pascu, Vasile Dobrinioiu, Traian Dima, Mihai Adrian Hotca, Costică Păun, Ioan Chiș, Mirela Gorunescu, Maxim Dobrinioiu, Noul Cod penal comentat. Partea generală*, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2012, p. 400.

[20]. A se vedea Ioan Chiș, *Comentariu (Pedepsele principale) în Ilie Pascu și colab., Noul Cod penal comentat. Partea generală, op. cit.*, p. 400.

[21]. Art. 74 noul Cod penal – Criteriile generale de individualizare a pedepsei: „ (1) Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: a) împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; c) natura și gravitatea rezultatului produs ori a altor consecințe ale infracțiunii; d) motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; e) natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; f) conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal; g) nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială. (2) Când pentru infracțiunea săvârșită legea prevede pedepse alternative, se ține seama de criteriile prevăzute în alin. (1) și pentru alegerea uneia dintre acestea”.

[22]. A se vedea Mihail Udroi, *Drept penal. Partea generală*, Editura C.H. Beck, București, 2014, p. 178.

[23]. Gheorghe Ivan, Mari-Claudia Ivan, *op. cit.*, p. 184. Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 1161/8 decembrie 2004. A fost modificată prin: Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757/12 noiembrie 2012); Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru

modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale (M. Of. nr. 515/14 august 2013).

[24]. A se vedea Mihail Udriou, *op. cit.*, p. 178.

[25]. Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, *op. cit.*, p. 230.

[26]. Ibidem

[27]. Costel Niculeanu, *op. cit.*, p. 29-30.

[28]. Măsurile educative neprivative de libertate sunt prevăzute în art. 115 alin. (1) pct. 1 noul Cod penal: stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de săptămână, asistarea zilnică. Măsurile educative privative de libertate sunt prevăzute în art. 115 alin. (1) pct. 2 noul Cod penal: internarea într-un centru educativ, internarea într-un centru de detenție.

[29]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 31.

[30]. Ibidem

[31]. Traian Dima, *op. cit.*, p. 486.

[32]. Idem, p. 487

[33]. Ibidem

[34]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 32 apud Traian Dima, *op. cit.*, p. 487.

[35]. Costică Bulai, Bogdan N. Bulai, *op. cit.*, p. 307.

[36]. Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, *op. cit.*, p. 231.

[37]. Ibidem

[38]. Ibidem

[39]. Ibidem

[40]. Idem, p. 232

[41]. Viorel Pașca, *op. cit.*, p. 404.

[42]. Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, *op. cit.*, p. 232.

[43]. Viorel Pașca, *op. cit.*, p. 404-405.

[44]. Mihail Udriou, *op. cit.*, p. 184.

[45]. Gheorghe Ivan, Mari-Claudia Ivan, *op. cit.*, p. 186.

[46]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 38.

[47]. Ibidem

[48]. Mihail Udriou, *op. cit.*, p. 187.

[49]. Mihail Udriou, *op. cit.*, p. 187. Potrivit art. 62 alin. (3) din noul Cod penal, la stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă se va ține seama de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

[50]. A se vedea Gheorghe Ivan, Mari-Claudia Ivan, *op. cit.*, p. 188; Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 38-39.

[51]. Art. 63 din noul Cod penal prevede: „(1) Dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare. (2) Dacă amenda neexecutată a însoțit pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, care se adaugă la pedeapsa închisorii, pedeapsa astfel rezultată fiind considerată o singură pedeapsă. (3) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, în condițiile alin. (1) și alin. (2), unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare”.

[52]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 40.

[53]. Mihail Udriou, *op. cit.*, p. 189.

[54]. Art. 23 alin. (4) din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

[55]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 40.

[56]. Mihail Udriou, *op. cit.*, p. 189.

[57]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 40.

[58]. Gheorghe Ivan, Mari-Claudia Ivan, *op. cit.*, p. 189.

[59]. Bogdan-Nicolae Bulai, Comentarii (Pedepsele principale) în George Antoniu (coord.) și colab., *Explicații preliminare ale noului Cod penal*, vol. II, *op. cit.*, p. 42. Potrivit alin. (2) al art. 64: „Dacă amenda înlocuită conform dispozițiilor alin. (1) a însoțit pedeapsa închisorii, obligația de muncă în folosul comunității se execută după executarea pedepsei închisorii.”, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol: „Coordonarea executării obligației de muncă în folosul comunității se face de serviciul de probațiune.”